

TULEVAISUUSVIRASTO
OPETTAJAN OPAS

Tulevaisuusvirasto kutsuu – Lähde tutkimusmatkalle vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin!

Tervetuloa Tulevaisuusvirastoon – paikkaan, jossa mielikuvitus kohtaa faktat, ja oppilaat pääsevät rakentamaan parempia tulevaisuuksia! Tämä tarinallinen oppimisympäristö johdattaa oppilaat pohtimaan tulevaisuusajattelun perusteita moninäkökulmaisesti. Virasto ei anna valmiita vastauksia, vaan innostaa oppilaita etsimään niitä itse – luovan ilmaisun, ryhmätyöskentelyn ja kriittisen ajattelun keinoin.

Kenelle materiaali on tarkoitettu?

Tämä materiaali on suunniteltu erityisesti perusopetuksen ylemmille luokille ja toisen asteen opiskelijoille, mutta sitä voi soveltaa laajasti eri oppimisympäristöissä. Opetus voidaan toteuttaa digitaalisesti itsenäisesti, hybridimuotoisesti tai täysin luokkahuoneessa tämän oppaan avulla.

Oppimisen tavoitteet

Tulevaisuusajattelu on keskeinen osa laaja-alaista osaamista ja liittyy erityisesti kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen sekä osallistumiseen ja vaikuttamiseen (L7, POPS 2014).

Materiaalin avulla oppilaat:

- Harjoittelevat tulevaisuusajattelua ja -ennakointia.
- Pohtivat menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välisiä yhteyksiä.
- Saavat valmiuksia ymmärtää omien valintojen ja tekojen merkityksen laajemmassa yhteiskunnallisessa kontekstissa.
- Kehittävät luovaa ajattelua, yhteisöllistä työskentelyä ja taiteellisia ilmaisutaitoja.

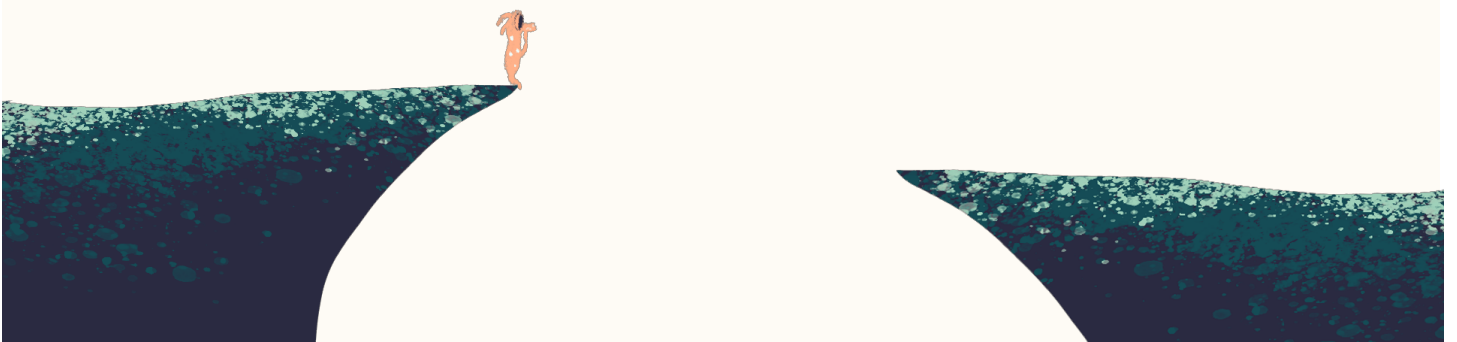
Miten materiaalia voi käyttää?

Tulevaisuusviraston kokonaisuus koostuu neljästä luvusta, mutta myös yksittäisiä tehtäviä voi soveltaa opetukseen. Voit siis valita juuri sinulle ja oppilaillesi sopivimman tavan käyttää materiaalia!

Miksi tarinallisuus ja luovat menetelmät?

Tulevaisuudentutkimus ei ole pelkkää analyysia – se on yhdistelmä faktaa ja mielikuvitusta (Hiltunen, Elina 2025). Tulevaisuusviraston tarinallinen kuunnelma luo jännittävät puitteet tutkimiselle: oppilaat astuvat osaksi tarinaa ja pääsevät aktiivisesti vaikuttamaan tulevaisuuden suuntiin. Luovat menetelmät auttavat syventämään ymmärrystä ja innostavat osallistumaan.

Tulevaisuus tehdään tänään!

Neljäs luku (tunti 7)

Kesto: 45 min

Tavoite: Oppilas osaa arvioida tulevaisuuden ilmiöitä arvojen näkökulmasta ja perustella mielipiteensä väittelyssä.

Avaa Seikkailun luku 4 <https://nuori.fi/tulevaisuuskoulu/luku-4/>

Kuunnellaan yhdessä Kuunnelma 8: Paluu nykyisyyteen (2:14)

RYHMÄTEHTÄVÄ: Tulevaisuus & arvot 15 min

Oppilaat liikkuvat luokassa ja ottavat kantaa väittämiin:

- Vuonna 2050 kouluissa oppilaiden oppimiskykyä parannellaan aivohakkeroinnilla.
- Vuonna 2050 ajokortittomat nuoret liikkuvat itseohjautuvien robottiautojen kyydissä.
- Vuonna 2050 kouluissa tarjoillaan soluviljeltyä laboratorioruokaa.

Oppilaat arvioivat:

- Onko kehitys toivottavaa vai epätoivottavaa?
- Onko kehitys todennäköistä vai epätodennäköistä?

RYHMÄTEHTÄVÄ: Tulevaisuuden väittely (20 min)

Oppilaat jaetaan kolmeen ryhmään, ja jokainen ryhmä saa yhden väittämän. Väittämät voivat olla samoja, kuin edellisessä tehtävästä tai voitte keksiä uudet väittämät.

Ryhmän sisällä jakaudutaan kahteen leiriin:

- Puolustajat: Kannattavat väitettä ja perustelevat sen hyötyjä.
- Vastustajat: Vastustavat väitettä ja tuovat esiin sen haittoja.

Valmistelu (5 min):

Ryhmä kokoaa argumentit ja esimerkit (miten tämä vaikuttaisi yhteiskuntaan, ympäristöön, yksilöihin?)

Väittely (3–5 min per ryhmä):

Molemmat osapuolet esittävät kantansa lyhyesti (1 min per puoli).

Vapaa väittely, jossa ryhmät voivat haastaa toistensa näkökulmia.

Yleisö (muut oppilaat) voi lopuksi esittää kysymyksiä tai kommentoida.

Päätöskeskustelu (8 min)

1. Oliko väittelyn aikana vaikea puolustaa omaa näkökulmaa?
2. Muuttuiko kenenkään mielipide?
3. Miten arvot vaikuttavat tulevaisuuskäsityksiimme?

Neljäs luku (tunti 8)

Kesto: 45 min

Tavoite: Oppilas pohtii, mitkä asiat vahvistavat hänen luottamustaan tulevaisuuteen ja ilmaisee ajatuksiaan luovalla tavalla.

Kuunnellaan yhdessä kuunnelma (9) Vaihtoehtoiset tulevaisuudet (3:32)

Oppilaat täyttävät itsenäisesti digitaalisen tehtävän Tulevaisuususko ja pohtivat mitkä asiat tuovat toivoa tulevaisuuteen.

TEHTÄVÄ- Ihmekysymys 30 min

Jossain kohdassa nykyhetken ja tulevaisuuden välillä tapahtuu keskellä yötä ihme, joka muuttaa tulevaisuuden elämäsi juuri sellaiseksi, jota se voisi parhaimmillaan olla.

Kun aamulla heräät, ihme on toteutunut.

Mikä on ensimmäinen asia, josta huomaat ihmeen tapahtuneen?

Mistä läheisesti huomaavat ihmeen tapahtuneen?

Miten käyttäydyt eri tavalla nyt, kun ihme on tapahtunut?

Kirjoita tai piirrä.

TEHTÄVÄ - läpikäynti 10 min

